

WayScience

International Scientific
and Practical Internet Conference

«Development of Education, Science
and Business: Results 2024»

ISBN 978-617-8293-38-3

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

Скубій О.М.

асистент кафедри психології та педагогіки
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
ksu2801@ukr.net

Чепур О.О.

доктор філософії, старший викладач
кафедри психології та педагогіки
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
chepur_ok@ukr.net

Дослідники кар'єри пов'язують процес вибору освіти з професійним самовизначенням, яке включає в себе повноцінний психічний і особистісний розвиток молодої людини, формування мотиваційної сфери, розвинених інтересів, нахилів і здібностей, а також високого рівня самооцінки, і підкреслюють, що молодь в цьому віці повинна вміти адекватно вибирати майбутню професію, а також напрям навчання, який би найбільш відповідав їх здібностям, навичкам, інтересам і майбутнім намірам.

Мотивація в різних теоріях психології та освіти пояснюється по-різному, але традиційно вона розуміється як внутрішній стан, що обумовлює безпосередню і цілеспрямовану поведінку особистості [1, с. 65].

В рамках магістерського дослідження, нами було проведено опитування студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та другого (магістерського) рівня вищої освіти, відповідно до освітньої програми «Практична психологія», 2024 року Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». У дослідженні взяли участь 50 студентів.

Метою нашого дослідження стало вивчення впливу ціннісних орієнтацій, як складової частини структури особистості, на вибір професійного напрямку діяльності майбутніх психологів. Цим дослідженням ми прагнемо виявити, як індивідуальні цінності та особистісні установки впливають на професійну орієнтацію студентів-психологів, а також з'ясувати, як ці орієнтації визначають їх мотивацію до професійної діяльності та готовність до майбутньої кар'єри в умовах постійних змін у професійному середовищі. Крім того, метою є дослідження впливу вибору професії на психічне здоров'я молодого покоління та на їх здатність до максимального розвитку особистісного потенціалу в умовах сучасних вимог і викликів.

Об'єктом дослідження є мотивація вибору професії студентами-психологами, зокрема ключові аспекти впливу на цей процес.

Предметом нашого дослідження є взаємозв'язок ціннісних орієнтацій та професійного самовизначення студентів-психологів.

Дослідження проводилось з використанням емпіричних методик: "Опитувальник мотиваційних впливів на вибір професії" (Дж. Барбуто та Р. Скол), "Шкала самоефективності Шварцера", методика діагностики мотивації до успіху Т.Елерса та "Мотивація професійної діяльності" (К.Замфір, в модифікації А.Реана). Дані методики дозволяють не тільки вивчати мотиваційні особливості, а й визначати взаємозв'язок психологічних характеристик студентів з їхнім вибором професії.

В результаті дослідження ми встановили, що студенти вибирають програми навчання з психології, мотивовані поєднанням внутрішніх і зовнішніх факторів, з можливістю

накопичення знань для себе - в області інтересів та можливістю вивчення поведінки людей, особистісного зростання, бажанням допомагати іншим, тим, що виникають нові кар'єрні можливості в психології. Таким чином, можна сказати, що основною мотивацією вибору професії психолога є саморозвиток і бажання допомагати іншим, а також професійний інтерес.

Також, відповідно до нашого опитування, було визначено, що найважливішими мотивуючими факторами для тих, хто навчається в галузі психології, є інтерес до психології та бажання допомогти, які пов'язані з внутрішніми мотиваторами вибору.

Респонденти нашого дослідження демонструють відносно високі результати впевненості у власній придатності та бажання працювати за професією психолога.

Особистісні риси логічно пов'язані з мотивами вибору професії, наприклад, доброзичливість, сумлінність позитивно пов'язана з бажанням допомогти, екстраверсія – з почуттям придатності до професії, нейротизм – з турботами про вибір професії [2]. Що підтверджується і в нашому дослідженні. Для студентів-психологів важливіше бажання допомогти і міркування затребуваності обраної професії, вони більш впевнені у своєму виборі, відчувають себе більш підходящими для професії і виявляють в ній більше бажання.

Таким чином, наше дослідження показує, що студенти з низькою мотивацією до навчання мають низьку готовність і до професійної діяльності. Чим більше студенти обирають навчання з урахуванням зовнішніх мотивів (наприклад, рекомендацій від батьків), тим слабкіше їх професійне самовизначення. Важливим фактором успішного вибору професії є конкретні індивідуально-психологічні особливості, що відповідають критеріям професійної компетентності. Узагальнюючи, можемо зазначити, що мотиваційну готовність студентів-психологів до професійної діяльності, визначають: спрямованість мотивації вибору професії, затребуваність професії в суспільстві, відповідні професійні індивідуально-психологічні особливості особистості, інтерес до психології як науки.

Список літератури:

1. Куфлієвський А. С. Формування професійної мотивації рятувальників МНС України. Проблеми екстремальної та кризової психології. 2009. Вип. 6. С. 61–73.
2. Столярова, О., Сафін, О., Діхтяренко, С., & Рабодзей, Т. (2022). Мотиваційна готовність здобувачів вищої освіти до майбутньої професії психолога. Вісник Національного університету оборони України, 64(6), 105–109.